

politiske Opgaver, navnlig ikke naar det som her kræves som en *conditio sine qua non*, at man skal indtage en absolut neutral Holdning i alle Forhold, altsaa absolut maa tage Afstand fra fastere eller løsere Forbund med andre Magter, som kunde medføre politiske Konsekvenser.

Nu skulde man jo tro, at denne Side af Udenrigstjenesten, den i snævrere Forstand politiske Side, der paa Forhaand jo i Grunden var handicappet overfor den anden Side, som jo yder langt større Frihed og egentlig stiller langt større og skønnere Opgaver, stille og roligt, efter som Udviklingen skred frem, maatte træde tilbage, men saaledes er det alligevel ikke. Dette Forhold er man saa langt fra kommet ud over i Udenrigsministeriet, at vi maa hævde, at kan man ikke inde fra Ministeriet selv tage Initiativet i saa Henseende, saa maa det være os, der gør det, dels direkte, dels gennem Udenrigsministeren, naar han ikke er fremgaaet af Ministeriet selv, endvidere gennem de Organer, hvorigennem vi staar i Forbindelse med Udenrigstjenesten, f. Eks. Nævn, Kommissioner o. s. v., saa maa det være os, som kræver af Ministeriet Varetagelse af Landets økonomiske Interesser, som forestiller det, at det er en Hovedopgave, som mindst staar ved Siden af den anden, og som kræver, at de Organer indenfor Ministeriet og de Mænd, der udfylder disse Organer, ikke skydes tilbage for den anden Side af Virksomheden. Eventuelt maa vi gøre dette gennem en Reform af selve de udenrigsministerielle Love, som tager Sigte paa Tjenesten, og som ikke bør lade Ministeriet Skygge af Tvivl tilbage om, hvad der er vor Villie i saa Henseende.

Udenrigsministeriet vil naturligvis hævde, at noget saadant heller ikke er Tilfældet; det vil hævde, at de to Sider og de Mænd, der bærer disse Sider, er fuldstændig ligestillede, men det er ikke vanskeligt at vise, at det ikke forholder sig saadan. Her maa jeg give Afkald paa at nævne det, som maaske er det aller vigtigste i dette Forhold, men som tilhører den mere intime Tjeneste, det, hvis enkelte Udslag er smaa dagligdags Ting, men som i de daglige Dryp bestemmer Aanden og Tonen i Ministeriet, og den Form, som den skal tilegne sig, der vil kunne gøre Regning paa good will, paa Sympati, som i et Tjenesteforhold jo er afgørende for ens Karriere. Jeg skal komme tilbage til dette Punkt senere i Forbindelse med Lovudkastet og her blot lige fremdrage et aktuelt Forhold fra de seneste Dage, som har fyldt mig og mange andre end mig

med Forbavselse og Indignation, og som viser, paa hvilken fuldkommen forkert Plads man anbringer det økonomiske Hensyn i Forhold til det politiske, og hvordan man forstaar i en Haandevending i Udenrigsministeriet at kaste en Udenrigsminister, som lige træder ind, og som kommer ude fra jævne borgerlige Forhold, over i de Synspunkter, som jeg har kaldt de diplomatisk-bureaukratiske. Jeg tænker her paa Udnævnelsen af delegerede til den økonomiske Kongres i Genf. Jeg spørger den højtærede Udenrigsminister: Hvad skal vi med en diplomatisk Dekoration i Spidsen for denne Delegation? Jeg spørger, hvorfor dette simple Forhold, der hurtigt lader sig overse, ikke er forelagt det udenrigspolitiske Nævn, samtidig med at Ministeren, den samme Minister, netop i de Dage, da vi overvældes med store betydningsfulde Forslag her, kalder os sammen til Afgørelse af andre vidtløftige Sager med det Forlangende, at vi skal sætte os ind i dem fra i Dag til i Morgen. Jeg spørger den højtærede Udenrigsminister: Er det Forstaaelsen af Nødvendigheden af Parlamentets Medvirken ogsaa i Udenrigspolitikken, fordi Erfaringer til Overflod har givet en Belæring om, hvordan den kunde være faren, naar den var i Hænderne paa Diplomaterne, der giver sig Udtryk i Besættelsen af Delegationen og i Omgaaelsen af Nævnet?

Men jeg gaar videre i Fremstillingen. Kommissionen af 1919 endte altsaa med en Betænkning, der hvilede paa en klart udformet og begrundet Opfattelse af de økonomiske Forhold i Verden, en Opfattelse, som siden er bekræftet fra Aar til Aar, og som har vundet Anerkendelse i udenlandske Tidsskrifter af første Rang paa dette Omraade, og endvidere en Opfattelse, som bekræftes fra Dag til Dag af den abnorme Arbejdsløshed hos os og i andre Lande, og som i de sidste Dage er gjort gældende i den Aarsberetning, som er udsendt af Østasiatisk Kompagni i Udtryk, der kunde være taget lige ud af f. Eks. Bøger eller Afhandlinger eller Artikler, som jeg har skrevet. Saadan, naar det f. Eks. hedder i Aarsberetningen Side 5: „Før Verdenskrigen forsynede Europas Lande i Forhold til Vilkaar og Tilpasningsevne en Del af den øvrige Verden med mangeartede Frembringelser, men under Krigen, da Europa var mindre leveringsdygtigt, lærte Aftagerne til Dels at tilfredsstille deres eget Behov og har i nogen Grad udviklet sig til at være Europas Konkurrenter.“ Jeg tillader mig at spørge: Er det